

כחוגים מיקצועיים - וגם שלא כפרהסיה, ולרוב גם לא בפורמלים פגורים. אלא בשירות סרטיים בלבד. בסידרה זו נעשה ניסיון ראשון לנתח את המהלכים הצבאיים של המלחמה באופן שיטתי ואובייקטיבי, ולהשיב על השאלות הנקבות: מדוע לא השיג צה"ל ניצחון מהיר וחותר במלחמה, למרות עליונותו הכבירה? מדוע איתר להגיע לביירות? מדוע לא הביס את הצבא הסורי?

כבר בשבוע הראשון של מלחמת לבנון פתח העולם הזה בביקורת נוקבת של כישלונותיה המדיניים והמזרעיים. מאז נכתבו על כך אלפי מאמרים. בסידרה זו נעשה ניסיון לנתח את הכישלונות הצבאיים המיקצועיים של מלחמה זו, בלי קשר לזיכרון על מהותה המזרעית והמדינית. הביקורת על המהלכים הצבאיים של מלחמת הלבנון נערכה, עד כה, בעיקר

התמצה בדרך לביירות

אולם עקב קבלת ההחלטה על הפסקת האש בשעה 12.00 של יום ו' ה' 11 ביוני, בוטלה המשימה והכוח החוזר לבסיסו.

בגזרת החוף נכנס ביום ה' כוח של גולני, בליווי טנקים, לעיירה רוחא, אשר היוותה את צדה הדרומי של מערך ההגנה על ביירות בציר החוף. בכניסה לעיירה נפגעו שני טנקים עלידי משגרי ארפיג'י הכוח, שהוסיף להתקדם, הר טרד עלידי אש שנורתה מגבעה שולטת, שהיתה תפוסה בידי אש"ף או הסורים.

במהלך הקרב נותק כוח של גולני בתוך העיירה, וחולץ רק ביום השבת, אחרי שהחזיק מעמד תוך הסתייעות בארטילריה.

ביום ו' הצליח כוח שריון לפרוץ קדימה בכניש החוף, לכיוון נמל התעופה, אך נתקל בכוח סורי לפני כפרסיל. כוח של גולני הובא למקום וכבש את כפרסיל בקרב שנמשך 19 שעות. במהלך הקרב לחמו אנשי גולני ללא סיוע טנקים (כאשר לא הצליחו להתקדם, אחרי שעלו על מארב) נגד טנקים סוריים השמידו אותם בר"ג'טים, ולעיתים אף ברימונידי. כוח שפרץ דרך עוקפת תפס את הגבעות השולטות על איזור החוף, וביום א', ה' 13 ביוני, נכבשה העיירה

מאת

רוני שפיגל

חאלדה בקרב משולב. עד יום שני, ה' 14 ביוני, הושלמה החדירה אל ביירות.

הכוח לא נצל

יפור הקרב אל ביירות ממחיש את ההתמצה של הנחיתה האמפיבית.

כפי שכבר הוזכר (העולם הזה 2393) - אילו היה הכוח יכול להתקדם לעבר ביירות מוקדם יותר, הרי שהיה יכול להגיע אליה יותר מהר ובפחות אבדות.

אולם גם עם המיגבלות שהוזכרו, ואשר עיכבו את התנועה לביירות, היתה התמצה בכך שבליילה שבין יום ד' ל-ה' נפרסו כוחות אש"ף וצבא סוריה בעמדות לאורך הצירים המובילים

בדרך לביירות: טנק ירד מן הכביש והזדרדר לשוליים לחימה אמיצה ותנאי שטח קשים

במהלך ההתקדמות התגברו הצנחנים על כוח של אש"ף בכפרמתא, וכן פינו את הצירים מעשרות מוקשים שהונחו עלידי הסורים. למחרת, יום ו', ה' 11 ביוני, הגיעו לכפר קבר שמעון, שם התבסס גרוד קומנדרו סורי, שהסתייע בטנקים וכמשגרי ג'ט. הצנחנים כבשו את הכפר

טנקי T-55, גרוד חי"ר עצמאי 622, ואגר קומנדרו. כל היו באיזור כמה מאות לוחמים פלסטיניים, כאשר חלקו החיצוני של המערך ניתחם עלידי ותא בציר החוף וקבר שמעון בציר ההררי.

כביירות עצמה היו כ-6,000 לוחמים של

ערב יום ג', ה' 8 ביוני 1982, היה המצב בגזרת החוף כדלהלן:

הכוח שהונחת מן הים היה מתוח בין דמור לגרד האוולי, אחרי שהצליח בכוקרו של אותו יום לצלוח את נהר דמור ולהשתלט על תואאירשטח השולטים על העיירה.

במהלך היום עסק הכוח בהכשרת הצירים לתנועה, וכפינו מיכשולים שהניחו אנשי אש"ף. באיזור צידון היו חטיבות "גולני", "ברק" וו

של אלי גבע, ולאורך החוף נמשכו פעולות ה"טיהור" והלחימה כביסי ההתנגדות.

ביום ד', ה' 9 ביוני, החל כוח צנחנים להיכנס לדמור בסיוע שריון. הסיירת נשלחה ברגל דרך דמור, מיזרחה, בציר ההררי לכיוון ביירות, בעוד ששאר הכוח אמור היה "לטהר" את העיירה.

הכוח התקדם, ובו טנקים וחייר רכוב על גבי נגמישים, בשלפתע עלה חלק ממונו על מארב. הכוח נסוג כשהוא משאיר מאחוריו את הכלים הפגיעים וארבעה נעדרים.

אחד מהם נמצא למחרת לאחר שהסתתר בקירבת מקום, ושלושת האחרים נהרגו. גר פותיהם נלקחו עלידי אנשי אש"ף והחוזרו במסיגרת ההסכם לפינוי ביירות.

הקרב ברמור נמשך עד שעות הערב, ואז הושלמה ההשתלטות על העיירה.

הלילה שבין ה' 9 ל-10 ביוני נוצל עלידי הכוח למנוחה, כאשר במהלכו החלו הכוחות הסוריים וכוחות צש"ף שבפיקוד סורי להיערך להגנה על ביירות.

הכוחות ברצועת ההגנה החיצונית של ביירות כללו את אגר השריון 420 של צש"ף, שכלל כ-60

הכוח נסוג כשהוא משאיר מאחוריו את הכלים הפגיעים וארבעה נעדרים

השבת

השבת

לביירות, כאשר יחידות הצנחנים, שטיהרה את דמור ביום ד', ניצלה את הלילה למנוחה. חטיבת גולני שהיתה באותו זמן באיזור צידון, ולא ברור מדוע לא הועברה קדימה.

בקרב שארך כל היום, בהסתייעם בטילי ג'ט לחיסול הטנקים הסוריים.

כיבוש חאלדה

היעד האחרון לפני ביירות היה הכפר עירענוב, שבו נערך גרוד קומנדרו סורי, וביום שבת, ה' 12 ביוני, נכבש הכפר עלידי הצנחנים, אחרי קרב קשה, שנמשך 14 שעות. למחרת, יום א', חבר הכוח עם הנוצרים. ביום ו', ה' 11 ביוני, עשה את דרכו בים כוח

אירגונים פלסטיניים, כ-4,000 אנשי מיליציות וכן כוח צש"ף שבפיקוד סורי, שכלל את חטיבות "קאדיסיה" ו"חיסין", שנפרטו לאורך הקו המפריד את מערב העיר ממזרחה. בחלקה הדרומי של ביירות, באיזור נמל התעופה, נערכה חטיבת חי"ר עצמאית מס' 85 של צבא סוריה.

על פי התוכנית היה צה"ל אמור להתקדם לביירות בשני צירים, האחד לאורך החוף עד נמל התעופה, והשני בציר ההררי דרך כפרמתא - קבר שמעון - עינוב, עד כפר שימא, שבו ישבו כוחות של "החזית הלבנונית" (הכוחות הנוצריים הנשלטים עלידי הפלנגות).

הסיירת נשלחה כבר ביום הרביעי, ה' 9 ביוני, להתקדם לאורך הציר, אולם מכיוון שעשתה זאת רגלית, היתה התקדמותה מועטת. ביום החמישי החלה התקדמות של כוח הצנחנים, בסיוע טנקים, בציר ההררי לכיוון ביירות.

רוב העוצמה שהפעיל צה"ל בגזרת החוף